

Toiminnan suuntaviivat 2019

Itsenäisyyden
juhlavuoden
lastensäätiö sr.

Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiö

Itlan toimintasuunnitelman suuntaviivat 2019 on laadittu Itlan hallituksen elokuussa 2018 tekemien linjausten pohjalta. Kasvun tuki -toiminta jatkuu, painopistettä suunnataan vahvemmin politiikkatasolle, viestintää ja vaikuttamista kehitetään ja valmistellaan järjestelmätason arviointia. Vuoden 2019 aikana laaditaan pitkän aikavälin strategia.

MITÄ.....4

MIKSI.....6

KENELLE.....7

MITEN.....9

MITÄ

Itlan toiminnalla edistetään ja tuetaan Suomessa asuvien lasten ja lapsiperheiden hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja asemaa sekä hyvää tulevaisuutta. Säätiö edistää ja tukee myös vanhemmuutta sekä lasten kasvuoloja ja kasvatusta.

Itlan toiminnan perustana on tutkittu tieto. Itlan toimintatapana on pyrkiä parantamaan olemassa olevia palveluja ja edistää sitä, että palvelujen kehittäminen perustuu vahvemmin tieteelliseen näyttöön. Tieteelliseen näyttöön perustuvalla toiminnalla parannetaan toiminnan vaikuttavuutta ja sitä kautta lasten ja lapsiperheiden hyvinvointia.

Itla on levittänyt Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) puitteissa 2017-2018 vahvan tai kohtalaisen näytön saaneita psykososiaali-

sen tuen menetelmiä koko maahan. Vuoden 2018 aikana koulutettiin valtakunnallisesti yhteensä noin 1 000 ammattilaista menetelmäosaajiksi ja menetelmien kouluttajiksi. Arviolta 12 000 perhettä pääsi näiden kasvatusta tukevien interventioiden piiriin vuoden aikana.

Vuonna 2019 Itlalle laaditaan pitkän aikavälin strategia. Itla jatkaa vaikuttavan psykososiaalisen tuen arviointia, levittämistä, implementointia ja seuranta. Osana valtakunnallista lapsistrategiatyötä Itla edistää prosesseja ilmiölähtöisen työn ja tutkimuksen välille. Toiminnassa siirrytään käytäntöjen tasosta myös lapsipolitiikan tasolle.

Itlan hallituksen strateginen linjaus

Jatketaan mahdollisimman lähellä nykyistä toimintaa
Lisäksi pyritään vaikuttamaan vahvemmin lapsi- ja perhepolitiikkaan.

A young girl with curly hair, wearing a white chef's hat and a striped apron over a dark shirt, is smiling and looking down at something she is holding in her hands. She appears to be in a kitchen or a play area, with a blurred background showing shelves and other items. The image has a warm, slightly desaturated tone.

MIKSI

Lasten fyysinen terveys on parantunut huomasti Suomessa viimeisen 100 vuoden aikana. Yhtä vahvaa myönteistä kehitystä ei ole ollut nähtävissä mielenterveyden osalta. Esimerkiksi 5-12-vuotiaiden lasten ohjautuminen lastenpsykiatrian erikoissairaanhoidon lisäantyi 22 prosenttia vuodesta 2011 vuoteen 2015 (Huikko ym., 2017).

Käytös- tai tarkkaavuushäiriöt lapsuudessa ovat suurin mielenterveyden ongelmarypäs aikuisuudessa esiintyvien ongelmien taustalla. Lisäksi hoitoon ohjaututaan esimerkiksi ahdistuneisuushäiriöiden vuoksi.

Lasten mielenterveysongelmiin voidaan tehokkaasti vaikuttaa. Erityisen paljon tiedetään juuri interventioista, joilla pyritään hoitamaan ja ennaltaehkäisemään käytöshäiriöitä. Keskeistä näissä ohjelmissa on vanhemmuuden ja koko yhteisön tukeminen – kasvun tuki.

Yllä oleva tieto ei kaikilta osin ole kääntynyt toiminnaksi, joka näkyisi lasten kotikasvatuksessa, ammatillisessa toiminnassa peruspalveluissa tai politiikkatasolla.

KENELLE

Itlan Kasvun tuki -työ on kohdistunut ensisijaisesti ammattilaisiin. Osana LAPE-työtä näyttöön perustuvien menetelmien koulutusta ja implementaation tukea on viety

myös alueille ja kuntiin. Jatkossa Itla siirtyy yhä enemmän myös toimijaksi politiikan ja väestön suuntaan, mikä myös määrittelee ja rajaa kumppanuuksia.

Itlan hallituksen strateginen linjaus

Kasvun tuki -työ jatkuu. Edelleen on paljon työtä, että saamme kaikki ammattilaiset luottamaan näyttöön perustuvaan psykososiaaliseen työhön. Interventioiden levittämistä on syytä jatkaa. Asia on yhteiskunnallisesti tärkeää.

Itlan toiminnan kohderyhmät

Kansallinen	<i>Poliitikot</i>	<i>Ministeriöt</i>	<i>Laitokset, kehittäminen ja innovointi (Työterveyslaitos, Kela jne.)</i>	<i>Rahoittajat (esim. STN, STEA, muut säätiöt)</i>
Alueellinen (maakunta, kunta)	<i>Poliitikot</i>	<i>Korkein johto</i>	<i>Keskijohto</i>	<i>Palveluja järjes- tävien tahojen ja oppilaitosten esimiehet</i>
Ammatillinen	<i>Ammattilaiset</i>			
Kumppanit	<i>Näyttöön perustuvan työn kollektiivi: yliopistot, sektoritutkimuslaitokset, Duodecim, THL ja tutkimustietoa hyödyntävät/kehittävät järjestöt</i>		<i>Väestö</i>	

MITEN

Uusi strategia

Vuoden 2019 aikana Itlalle laaditaan strategia, jolla vaikutetaan pitkällä aikavälillä lasten kasvuoloihin tutkitun tiedon pohjalta. Itlan hallinnolliseen johtoon on syksyllä 2018 valittu toimitusjohtaja, joka laatii yhdessä hallituksen kanssa Itlan strategiset linjaukset.

Itlan hallituksen linjaukset uuden strategian valmistelun osalta:

- Itlan roolin kirkastaminen.
 - Ydintehtävien priorisointi ja niihin keskittyminen.
 - Saako Itla aikaan tuloksia? Mitä tuloksia?
 - Fokus tutkittuun tietoon - kuinka parhaiten edistetään tarkoitusta?
 - Miten yhteiskuntaan saadaan keskustelua lapsista ja perheistä?
 - Ketkä ovat sitoutuvia yhteistyökumppaneita?
 - Mitä ensi vuonna? Pitkällä tähtäimellä?
 - Itlan arvot? Tutkittu tieto?
 - Mikä on painopiste arvioinnille ja koulutukselle?
-

Tieteellinen toimitus tiedon jalostamiseksi

Vuonna 2019 Itla jatkaa tieteellisessä toimituksessa tehtävää Kasvun tuki -työtä. Keskeisin osa liittyy edelleen lapsi- ja perhepalveluissa käytettävien psykosomaalisten interventtioiden menetelmäarvioihin ja yhteydenpitoon lapsi- ja perhepalveluiden kentän kanssa.

Pohjoismaiset tieteelliset toimitukset ovat muodostaneet verkoston (NordicDa-

taPrev). Vuonna 2019 verkosto tapaa vähintään kerran ja vahvistaa pohjoismaista yhteistyötä.

Vuonna 2019 laaditaan kriteerit ja prosessi, jossa kuvataan miten Itlassa jatkossa jaetaan avustuksia, jotka on tarkoitettu lasten ja perheiden ajankohdaisiin tarpeita palvelemaan tieteelliseen toimintaan.

Itlan hallituksen strateginen linjaus arviointityön osalta

Nykyisellä työllä on kysyntää kentällä. Arvioinnin osalta nykyisestä toiminnasta voidaan laajentaa siirtymättä paljoakaan kauemmaksi siitä mitä nyt tehdään.

Arviointia voidaan tehdä myös yhteistyötahojen kanssa.

Kehittämistyö tiedon ja käytännön yhteensovittamiseksi

Itlan kehittämistyössä tutkittu tieto yhteensovitetaan käyttöön soveltuvaksi palvelemaan ammattilaisia, perheitä ja muita kansalaisia heidän toiminnassaan lapsiystävällisen yhteiskunnan puoles-

ta. Itlassa toimintaa ohjaa tutkittu tieto.

Vuoden 2019 aikana arviointityötä kehitetään siten, että saadaan näkyväksi myös näyttöön perustuvan työn yhteisövaikutukset.

Itlan hallituksen strateginen linjaus kehittämistyön osalta

Nyt Itlan Kasvun tuki -arvioinnissa keskitytään lapsessa näkyvien muutosten arviointiin. Kehittämistyössä haetaan vuoden 2019 aikana vastauksia siihen miten laajentaminen muutokseen järjestelmässä ja väestötasolla saadaan näkyväksi.

Kartoitetaan Itlan edellytyksiä laajentaa arviointia järjestelmätasolle.

Levittäminen ja osaamisen tuki

- näyttöön perustuvan tuen jalkauttaminen käytäntöihin

Itla jatkaa yhteistyössä Suomen Mielenterveysseuran kanssa näyttöön perustuvien menetelmien levittämistä luoden pysyvää, menetelmien käyttöä ylläpitävää toimintaa alueellisesti koko maassa. Rooli muuttuu vuoden 2019 osalta koulutusten kustantajasta koulutusten fasilitoijaksi.

Menetelmien levittämistyö alueilla on saanut runsaasti myönteistä palautetta. Jatkossa tulee entistä vahvemmin tarjota alueille tukea menetelmien juurtumiseen sekä auttaa alueellisen rakenteen luomisessa.

Levitettäviä menetelmiä ovat:

- Lapset puheeksi keskustelumenetelmä sekä Lapset puheeksi perheinterventio
- Ihmeelliset vuodet ryhmänhallintamenetelmä sekä Ihmeelliset vuodet vanhemmuusryhmätoiminta
- Multidimensionaalinen perheterapia (MDFT)
- Voimaperheet*

* Voimaperheet-intervention koulutus ja tuki tapahtuu keskitetysti Turun yliopiston lasten-psykiatrian tutkimuskeskuksesta käsin.

Itlan hallituksen linjaus alueellisen levittämistyön osalta

Tutkittu tieto ja sillat käytäntöihin - emme kilpaile, vaan olemme avuksi.

Asiantuntija, konsultoivan vaikutusvaltainen rooli.

Viestintä ja vaikuttaminen työn onnistumiseksi

Itlalla on säätiöviestinnän lisäksi kolme viestintäfunktiota: tiedeviestintä, vaikuttajaviestintä ja väestöviestintä. Lisäksi viestintä toimii yhteisövaikuttamisen tukena. Vuonna 2019 selkiytetään funktioiden toimintaa, strategiaa ja pitkän aikavälin suunnitelmaa yhteistyössä tieteellisen toimituksen kanssa.

Viestinnän sisällöt pohjautuvat tieteelliseen tietoon, jota tieteellinen toimitus arvioi, seuloa ja tuottaa. Tietoa jalostetaan yhdessä tieteellisen toimituksen kanssa eri kohderyhmien tarpeisiin. Tiedon levittämiseen käytetään useita kanavia, joista tapahtumat ovat yksi.

Vuonna 2018 lanseerattiin Kasvun tuen ”Jakkara-palkinto”, joka luovutettiin Hämeenlinnassa Lapsen oikeuksien foorumissa. Vuonna 2019 konseptia kehitetään ja sen tunnettuutta lisätään.

Vuoden 2019 aikana Tieteellisen toimituksen, yhteistyökumppaneiden sekä viestinnän yhteistyönä pyritään tuottamaan materiaaleja (esimerkiksi video ja/tai verkkokurssi), joiden tarkoituksena on tukea kansalaisia lapsiystävällisen yhteisön ja yhteiskunnan rakentamiseen konkreettisten esimerkkien avulla. Materiaalin taustalla on universaalin väestövaikuttamisen malli, joka täyttää yhteisövaikuttamisen keskeiset kriteerit.

Itlan hallituksen linjaus viestinnän ja vaikuttamistyön osalta

Itla toimii sillanrakentajana käytännön ja tutkimuksen välillä.

Työtä ohjaa kenttien yhdistäminen, rohkeus nähdä ja tarttua sinne missä tehdään hyvää.

Työssä näkyy rohkeus tehdä linjauksia, toiminnan ja valmistelun avoimuus, yhteisen ymmärryksen luominen siitä, miten tutkimuksella ohjataan käytäntöä.

Itlalla on hallituksen ja eduskunnan suuntaan sillanrakentajamahdollisuus.

Itla ei ole ”lausuntokone”. Pitkäjänteistä vaikuttamista tehdään yli päivänpolitiikan.

Olisiko Itla taho, jolta järjestöt ja muut toimijat voivat kysyä apua/tietoa omaan vaikuttamistyöhön?

Päättäjien valmentamista ja kouluttamista, ensin erityisesti eduskuntatasolla, myöhemmin myös maakuntatasolla, esimerkiksi ”Itla-akatemiassa”.
